

Ahmet Yılmaz Boyunağa

YASAK ŞEHİR

GENÇ
T
YAYINLARI

YASAK ŞEHİR

Yayın Yönetmeni Savaş Özdemir
Editör Duygu Kaçaranođlu
Kapak Resmi Uđur Köse
Kapak Tasarımı Ravza Kızıltuğ

13. Baskı Ekim 2019
Uluslararası Seri No (ISBN) 978-975-7544-30-2

TİMAŐ YAYINLARI

Adres Cađalođlu, Alemdar Mah. Alayköőkü Cad. No:5
Fatih/İstanbul
Telefon (0212) 511 24 24
E-posta bilgi@genctimas.com

Baskı ve Cilt Sistem Matbaacılık
Sertifika No 16086
Adres Yılanlı Ayazma Sok. No:8 Davutpaőa-Topkapı / İstanbul
Tel (0212) 482 11 01

TİMAŐ YAYINLARI / 40
DOLUDİZGİN ROMANLAR / 1

Raf: 10+ Roman Öykü

KÜLTÜR BAKANLIđI YAYINCILIK SERTİFİKA NO: 12364

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Timaő Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Őirketi'ne aittir. İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Birinci Bölüm

Hanlık Sarayı'nda

Babam, Hanlık Sarayı'ndan geldiği zaman çok kızgındı. Kaşları çatılmıştı. Mertlik akan kara yağz çehresinde kararlı bir hâl vardı. Uzun kılıcı kalçalarını döverken, sert adımlarla eve girdi. Sadık uşağımız Balamir'in de ondan farkı yoktu. Üstelik o, atları götürürken söyleniyordu da...

Babamı o zamana kadar hiç böyle görmemiştim. En kızgın zamanlarında dahi kaşlarını çatmaz, yumuşak halini asla terk etmezdi. Onu bu kadar kızdıran neydi?

Aşık oynamak için bağdaş kurarak oturduğumuz yerden kalktım.

– Bir şeyler olmuş galiba arkadaşlar!

Nur Devlet:

– Zaten babamdan, bugün bir şeyler olacağını duymuştum!

Hamza:

– İncelmiş ip ancak bu kadar dayanırdı, diye söylendi.

Bekir ve Can Ali ses çıkarmadılar. Sessizce birbirimizin yüzüne baktık.

Evet... Günlerden beri bir şeyler olacağını biz de seziyorduk. Seyid Burhan Han'ın Moskova'dan döndüğünü duyduğumuz günden bu yana, evlerimizin tadı tuzu kalmamıştı. Babalarımız, arasıra toplantılar yapmışlardı. Çevreden de, kulaklarımıza, hanı kınayan konuşmalar geliyordu.

Neydi bunun sebebi?.. Babalarımızdan ve çevreden açıkça durumu öğrenememiş olmakla beraber, kıyından köşeden yaptığımız kelimeler ve konuşmalardan, ortada büyük işlerin döndüğünü anlıyorduk. Hem de çok büyük...

Evlerde, babalarımızın ağzını bıçak açmıyordu. Analarımız da, eski neşelerini kaybetmişti. Arasıra iç geçirdiklerini görüyorduk. Gerek babalarımızın ve gerekse analarımızın, ancak bir araya geldiklerinde hararetili hararetili konuştuklarını fark ediyorduk. Konuşurken bizleri yanlarından uzaklaştırdıkları için ne olup bittiğini bilemiyorduk. Kapabildiğimiz bazı sözlerden, çok önemli kararlar alındığını anlayabiliyorduk.

Babalarımız Han'ın Sarayı'ndan dönmüşlerdi. Ve çatık kaşları da, bu gidişin pek de iç açıcı olmadığını belli ediyordu.

Bahçe kapısında duyduğumuz bir at kişnemesi üzerine başımızı çevirdik. Kapıcının açtığı büyük kapıdan içeri giren atlı, evin önünde atından atlayarak içeri koştu.

Hizmetkârlardan biri, atın dizginlerinden tutarak, hayvanı dolaştırmaya başladı. Can Ali, başını kaşırken:

– Gelen Pulat Bey! Sanırım çok önemli bir haber getirdi.

Bekir:

– Çok aceleliydi... Bir işler dönüyor ya...

Ben de:

– Bekleyelim bakalım, dedim.

Hiç ses çıkarmadan beklemeye başladık. Hiç ummadığımız anda, evden ayak sesleri duyuldu. Sonra Pulat Bey kapıda görüldü. Arkasında da babam, Bekir'in babası Mustafa Mirza, Can Ali'nin babası Kasım Mirza ile Nur Devlet'in babası vardı.

Hizmetkâr, Pulat Bey'in kapı önüne çıktığını görünce, avluda dolaştırdığı cins atı, onun önüne getirdi.

– Eyvallah, diyen Pulat Bey, babama:

Seyid Mehmed Beyim! Can baş sana kurban.. Kılıçlarımız seninledir! Ama dikkatli olmak gerek...

Aman, tedbiri elden bırakmayasın!.. Sözlerini söyledikten sonra, atını ileri sürdü ve açılan kapıdan hızla çıkıp, gözden kayboldu.

Arkadaşlarla yine birbirimizin yüzüne baktık. Neler oluyordu böyle?.. Pulat Bey niye gelmişti?.. Ne demek istiyordu?..

İkinci Bölüm

Neler Oluyor?

Babamın adı Seyid Mehmed. O, Han ile aynı derecede itibar görür. Kasım Devleti'nde, halk arasında da önemli bir yerimiz ve sevgimiz vardı. Mirza¹ Handan sonra gelen beylerdi. Gerek Mustafa Mirza gerekse Kasım Mirza, ülkemizde tanınmış ve devlet idaresinde sözleri geçen kişilerdi.

Bizler de onsekiz ondokuz yaşlarında gençlerdik. Küçüklüğümüz ve eğitim hayatımız beraber geçmişti. Tahsil hayatımızın yanında silah kullanma dersleri de alıyor ve bir erkeğin bilmesi gereken bütün silahları tanıyor ve kullanabiliyorduk.

Fakat, ailelerimiz bizi hala çocuk kabul ediyor ve bu önemli olayların dışında bırakıyordu.

¹ Bazı Türk topluluklarında kullanılan bir soyluluk unvanı.

Hepimiz de meraklanmıştık. Birden aklıma geldi. Niye bu olanları, Balamir'e sormuyorduk?.. O, merak ettiğimiz soruların cevaplarını verebilirdi.

– Yürüyün, dedim. Balamir'in yanına gidiyoruz. O, bize her şeyi anlatır!..

Hemen, Balamir'in babamın atı Fırtına'yı götürdüğü ahıra doğru yürüdük. Balamir ve diğer uşaklar, atları tımar ediyorlardı.

Bizim gelişimiz üzerine başlarını kaldırıp bize baktılar ve sonra yine işleriyle uğraşmaya başladılar.

– Balamir! Bir sorum var!

Beni yukarıdan aşağıya doğru süzerek:

– Yani sualin! dedi.

Ne demek istediğini anladım. Soru, imtihan maksadıyla bilenin ya da büyüğün sorduğu; sual ise öğrenmek için sorulandı. Balamir, bana bunu hatırlatıyordu.

– Evet, sualim!

– Neymiş?

– Babam, Han'la ne konuştu ki bu kadar kızgın geldi?

– Bilmem!..

– Nasıl bilmem? Sen de yanında değil miydin?

Balamir bir kaşını kaldırarak, alaylı bir şekilde baktı:

– Hanların huzuruna at uşaklarının çıkmasına dair törelerde değişiklik olduysa o başka... o zaman çıkmış mıdır?..

Balamir yine haklıydı. Onun Han'ın huzuruna çıkması mümkün değildi. Ama şunu kesinlikle biliyordum ki, Balamir, Han'ın huzuruna çıkmamış olsa bile, orada olanlardan muhakkak haberdardı. O çok kurnaz ve kulağı delik biriydi. Olanları bilmemesine imkân yoktu. O muhakkak bir şeyler biliyordu.

Zaten yüzüme kurnaz kurnaz bakmasından da bu anlaşılıyordu. Ama Balamir'in huyunu iyi çok iyi bilirdim. Başta söylemek istemediyse, sonradan da imkân yok söylemezdi. İsterseniz dünyaları bağışlayın yine söylemezdi.

Ondan bir şey öğrenemeyeceğimizi anlayarak, yanlarından ayrıldık.

Hamza:

– Çıkıp, Rüzgarlı Tepe'de biraz oturup ferahlayalım, teklifinde bulundu.

Bekir:

– Evet, iyi olur! Akşama kadar orada otururuz!

Bahçeden çıkarak, sokağımızı geçtik ve Rüzgârlı Tepe'ye doğru yürümeye başladık. Rüzgârlı Tepe, Kasım Şehri'nin en gözde yeri idi. Şehir, oradan kuş bakışı görülebilirdi. Sıcak yaz günleri ve geceleri püfür püfür esen rüzgâr, orada insana büyük ferahlık verirdi.

Bir müddet sonra Rüzgârlı Tepe'ye tırmanmıştık. Bu tırmanış bizi biraz yormuştu. Tepenin üzerinde bizden önce gelmiş olanlar da vardı. Kimi çimenler üzerine oturmuş kimi de, hazırlanmış sedirlere yerleşmişti.

Temiz ve ferahlık veren rüzgâra karşı, derin derin soluk alarak biraz dinlendik. Koca Kasım Şehri ayaklarımızın altına yayılmıştı. Uzaklarda Oka Nehri gümüş bir şerit gibi uzanıyordu. Nehirde yüzen yelkenliler, kanatlarını toplamış, çiçekler üzerinde hafif hafif sallanan kelebeklere benziyordu.

Taştan yapılmış koca cami ve minaresi, şehrin kalbi gibiydi. Han'ın Sarayı ve mirzaların köşkleri, hep onun etrafında sıralanmıştı. Belediye binası, Han Sarayı'nın az ilerisindeydi.

Aşağıyı seyredip biraz ferahladık. Bir daire çeviricesine, bağdaş kurarak oturmuş ihtiyarların sesleriyle, birbirimizin yüzüne baktık. Çünkü bu konuşmalarda babalarımızın da adı geçiyordu. İhtiyarlardan biri şöyle diyordu:

– Burhan Han'ın Hıristiyanlığı kabul etmesini bu millet hazzetmeyecektir!

Bu söz üzerine, biz beş arkadaş derhal birbirimizin yüzüne baktık. Ne zamandır merak ettiğimiz mesele- nin aslı buydu demek. Burhan Han'ın Hıristiyan olması... Babalarımız, onun için bu kadar kızgındı ve onun için Han'ın yanından çok öfkeli dönmüşlerdi.

Başka bir ihtiyarın konuşması üzerine, dikkatimizi konuşulanlara verdik. Diğer ihtiyar da şöyle diyordu:

– Aşk olsun Seyid Mehmet Bey'e!.. Yiğit diye ona derim işte... Han man tanımamış, “Ben seni Han tanımam gayri!” demiş...

– Ben de olsaydım aynı şeyi yapardım. Ruslarla birleşmek ve onun dinini kabul etmek?.. Olur mu böyle şey?..

– Yerin dibine batsın böyle Han!

– Mevki için makam için dininden dönmek?..

– Allah çocuklarımızı korusun... Olacak şey mi bu?..

– Olmaz olmaz ama gel bunu Burhan Han’a söyle!..

– Ne Burhan Han’ı birader; “Vasili”de!.. Adımı değiştirerek “Vasili” olmuş ya!

– Doğru, doğru.. Vasili’ye söyle!

Aksak ayağını ileri uzatmış ihtiyarlarda biri:

– O, Hanlıkta kalabilmek ve Moskofa yaranabilmek gayesiyle böyle yaptı ama, felaketini de hazırladı.

– Üstelik Moskof’la birleşip İsveç üzerine de gidecekmiş...

– Yani Moskof’un gözüne girecek?

– O öyle sanıyor. Ama gel bunu ona söyle. Sana inanır mı? Moskof’la birleşip İsveç üzerine gidince Moskof sanki onunla dost olacak, ona sarılıp “Sen benim kardaşımın!” diyecek..

– Ona sarılacak, sarılacak ama kardaşlık için değil, onu boğmak ümüğünü yakalayıp sıkmak için.. Çok kötü bir iş yaptı bu Han!..

– Mehmet Bey, Mirza Mustafa ve Kasım Mirza da ona söylemişler. “Biz kılıçlarımızı sana karşı kullanırız

gayrı” demişler. Molla Hasan da “iyi düşünmesini, dünya ve ahiret saadetini kaybetmemesini, yazık olacağını” bir din hizmetlisi olarak Han’a hatırlatmış.

– Peki Han ne demiş!..

– Bu sözler ve nasihatler bir kulağından girip, diğerinden çıkmış.

– Yazık... Zaten 20 sene evvel Çar, o zamanlar çocuk olan bu Han için “Hıristiyan olursa kızımı ona veririm!” demişti. Burhan Han’ın anası Fatıma Sultan: “Oğlunun daha bu hususta karar verebilecek yaşta olmadığını belirterek” Çar’ın teklifini reddetmişti. Ama Çar, bu işin peşini bırakmamış, çocuğu Moskova’ya davet ederek, uzun zaman Moskova’da tutup, Hıristiyanlığı aşlamış... İkinci defa Moskova’yı ziyaretten dönünce de din değiştirerek “Vasili” ismini aldığını ilan etti.

– Orada ona çok itibar etmişler... Çar’ın kızıyla el ele balolarda, bahçelerde gezip dolaşmış. Büyük sevgi göstermiş Moskof...

Başka bir ihtiyar iç geçirdi:

– Rus’un sevgisi ha?.. De bana nasıl sevgiymiş o?.. Moskof kendinden başkasını sever mi ha?..

– Sevmez sevmez ama bu gösterişi yapar; gafilleri avlamak için!

– Doğru dersin, ancak, avlamak için, severmiş gibi gözükür. Rus’un taktiğini iyi bilmek ve Altın Ordu Devleti ile atalarımızın kurduğu Kazan Hanlığı’nın